

MARGUTIS

SPALIO-OCTOBER 15, 1940

VOL. 13 — No. 19

KAINA 10c.

MARGUTIS

Published semi-monthly on the
15th and the 30th

ANTANAS VANAGAITIS
Editor-Publisher

Entered as second-class matter at the post office at Chicago, Illinois May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 per year, 10 cents per copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript. Change of address should be sent one month in advance . . . giving both old and new addresses to

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.
Chicago, Ill.
Phone GROvehill 2242

ANTANAS A. OLIS

Bridgeport: 3252 So. Halsted Street
Valandos: nuo 7 iki 9 vakare
Tik ketvirtadieniais
Telephone Calumet 6945

Antanas A. Olis**R. A. Vasalle****A. Lapinskas**

134 North La Salle Street
Room 1308
Telephone Randolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone CANal 6122

DR. S. BIEŽIS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 WEST 22nd STREET

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare.
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Ave.
Telephone Republic 7868

Phone CANal 6122

DR. S. JAKUBS
DENTIST

9:30 A. M. 12 A. M.
1-5 P. M. 6-8 P. M.
2201 West 22nd Street

Residence 2850 West 40th St.
Res. Phone LAFayette 7383

VIRŠELY:

Vilniaus miesto vaizdas.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS**REAL ESTATE****Insurance and Loans**

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgautu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl taisymo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

6816 South Western Avenue

Phone Grovehill 0306

SENIAUSIA IR PIGIAUSIA**LAIDOJIMO ĮSTAIGA****John F. Eudeikis****LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS****AMBULANCE****PATARNAVIMAS****DIENĄ IR NAKTĮ****Visi Telefonai YARDS 1741-1742****4605-07 So. Hermitage Ave.****4447 South Fairfield Avenue****Tel. LAFAYETTE 0727**

DYKAI koplyčios visose
Chicagos dalyse

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.
— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

“LIETUVA — EUROPOS TAIKOS GELBĖTOJA”

Tokiomis antgalvėmis prieš du su puse metų įsidėjo straipsnius didžiausieji pasaulio dienraščiai. Užsienio spaudoje tada padažnėjo Lietuvos ir Vilniaus vardų linsksniavimas. Toji istoriškoji diena yra 1938 metų kovo mėn. 19-toji, kada Lenkija pradėjo ultimatumų redagavimo laikotarpį. Lenkija, “ultimatumų literatūrinio žanro” pirmojo kūrinio autorė, pabandė su tuo kūriniu “užgydyti” iš po Didžiojo Karo užsilikusias žaizdas, kurias neseikmingai mėgino gydyti vadina-moji “Ženevos imperija.”

Iš kitos pusės, ir patys lietuviai savo geriausiais prigimtios tvarka paremtais norais, savo protu ir valia stengėsi gydyti iš po Didžiojo Karo paliktą jos kūne žaizdą. Dauguma Amerikos lietuvių skaitydavo “Mūsų Vilnių,” uoliai dalyvau-davo Vilniaus Vadavimo Sąjungos veikloje. Pokarinis lietuvių jaunimas visa savo siela ir kūnu pergyvendavo tą didįjį tautos skausmą. Ultimatumo garsams per pasaulį aidint, instinktyviai ir garbingai susigniaučė jaunų ir senų lietuvių tautos sūnų ir dukterų kumščiai. Patriotizmo karščiu ir pasiaukojimu užvirė ir visų nuoširdžių ir laisvę mylinčių Amerikos lietuvių kraujas. Visų pasaulio lietuvių noras buvo garbingai sunaikinti tą begėdišką lenkų “kūrinį.” Bet . . . ultimatumas buvo priimtas ir per 1938 metų spalio 9 dieną lietuviškosios trispalvės su gėdulo šydu tebuvo iškeltos tik prie privačių žmonių namų, gi valdiškos įstaigos ir Lietuvos pareigūnai jau jų nebeiškelė.

Romantiškoji “literatė” Lenkija su savo vyriausiais “literatais” — tautos vadais 1938 metais dar entuziastingai kartu su Hitleriu parceliavo Čekiją. Gi 1939 metais rugsėjo 1 dieną jau pačiai Lenkijai buvo “dedikuotas” ankščiau minėto žanro “literatūrinis kūrinys.” “De-

dikavimo” išskilmės buvo pajvairintos bombonešių “koncertu.”

Po to sekė tolimesnė šios “kultūringosios” dvidešimtojo amžiaus žmonijos gyvenimo poemos plėtotė. “Didysis Stalinas,” kiek užsimiršęs apie 1920 metais padarytą sutartį, darė naujojo tipo “sutartį” su Lietuva. Pastaroji sutartis pasirašyta 1939 metų spalio 10 dieną. Lietuvių tauta, o gal ir jos vadai, tiesiog apsvaigo Vilniaus “atgavimu,” kurį jau tada vienas mūsų žurnalistas išdrįso įspėjamai palyginti su Homero poemos Trojaus arklio epizodu.

Suplevėsavo Vytis ir trispalvė Gedimino kalne, suskambėjo lietuviškos dainos per Vilnių, pasipylė nuoširdžios maldos ties Aušros Vartais. Gi dabar Vilniuje, Kaune ir visoje Lietuvoje teskamba tik rusiškos dainos ir internacionalas, tėra iškeliomos tik raudonos vėliavos, lietuviški gatvių pavadinimai pakeičiami Rusijos “carukų” vardais, Lietuvos himnas ir visa kita, kuo pasireiškia lietuviškumas, yra uždrausta griežčiausiais įstatymais ir didelėmis bausmėmis etc. Labai gaila kad mūsų broliai komunistai begėdiškai meluoja spaudoje, rašydami apie “demokratiškuosius” seimo rinkimus, apie lietuvių tautos didelius “džiaugsmus,” apie tautinės kultūros ir tautinių formų dabartinį didelį “progresą” etc.

Tad toks yra Lietuvos kūno žaizdos diagnozas. Šiuo momentu Hitlerio, Stalino ir kitų banditų padais yra užmintos veik visos mažosios tautinės valstybės ir tautos Europoje. Bet tų pavergtųjų ir beginklių tautų moralinė didybė ir prigimtios teisės laisvai gyventi įkai-tins tų demonų padus, neužilgo gal jau ir užliepsnos dabartinių tironų sostai. Bet ar mes, lietuviai, tiems laukiamiems pasikeitimams pasiruošę? Čia įdomu prisiminti

dar buvusios laisvos Lietuvos spaudoje pareikštas mintis. Lietuviai, rašo, iš įvairių sukretimų keliai su susitelkimo ir susikonsolidavimo mintimis. Bet lietuviai sunkiai ką nors darą. Jie galį kalbėti ir nesusikalbėti, galį susikalbėti ir nepadaryti. Ar ir dabartinio sukretimo akivaizdoje taip pat įvyks? Taip ir ne. Neįvyks taip tada, kada visi lietuviai dirbs nuoširdžiai, mokės pasiaukoti, kada po tautos reikalų skraiste neprisidengs savo asmeniškų kromelių. Visų srovių lietuviai turėtų nuo lietuviškojo darbo izoliuoti tokius, kurių patriotizmo dorybės kristalas yra sutęsęs nešvariomis priemonėmis. Tik nuoširdūs, grynai ir išsiauklėję idealistai sudarys bendrą frontą!

B.

Baltic Day at the New York World's Fair. Oct. 6, 1940

Lietuvos ministro p. Žadeikio žodis.

Brangūs broliai ir seserys tautiečiai:

Kadangi nunai žymi dalis pasaulio yra vadovaujama ne teisės ir teisybės, bet brutalės fizinės jėgos, tai juk nebuvo galima ir Lietuvai išlikti nepaliestai. Nors Lietuvos vyriausybei buvo daromi keisti priekaištai, bet juk yra aišku, kad nei Salamonas nebūtų galėjęs padėties išgelbėti, kadangi mūsų milžinai-kaimynai nebuvo linkę atsižvelgti į mūsų teises ir pagerbti mūsų nepriklausomybę, kaip kad jie gerbia savo.

Lietuvos padangė šiandien nuspalvinta juodai raudonomis spalvomis. Daugeliui teks nukentėti. Bet tai nėra galas. Juk ir 1919 metais Vilnijos kraštas buvo patekęs į panašų padėjimą, tačiau dalykai virto kitaip. Nekitaip bus ir dabar, nors tuo tarpu visai Lietuvai ir tenka jėga primestoje santvarkoje būti. Neturime užmiršti, kad Vilnių atgavome todėl, kad nebuvome išsižadėję teisės prie Vilniaus. Atgausime atgal ir nepriklausomą Lietuvą, nes visa tauta jos trokšta ir neišsivadės, kovos ir laimės.

MARGUČIO ŽINIOS

Margučio Štabas pradeda sueiti pažintį su "Broliais Razbaininkais." Jie yra labai draugiški ir kultūriškai "Razbaininkai." Kaip kada tenka iš jų gardžiai pasijuokti. Ypač kaip juos pradeda "kamantinėti" Margučio reporteris "Baltramiejus." Su "Broliais Razbaininkais" ir jūs suseisite į pažintį per Kalakutketvergą — 21 Lapkričio "Margučio Auditorijoje."

"Baltramiejus" ieško merginos. Turbūt nori apsivesti. Kur tik koks didesnis parengimas, tai jis eina ten ir su mergytėmis flirtuoja. Sekmadieny, 20 spalio "Baltramiejus" lankysis Bridgeporte, šv. Jurgio parapijos salėje, nes ten Bridgeportietės mergaitės ruošiasi vaidinti, koncertuoti, tai ir "Baltramiejus" ten bus. Gal ir dėdė "Celestinas" atsives? Daugelis rengiasi eit pažiūrėti, kaip "Baltramiejus" piršis...

Mažųjų Choras rengiasi padaryti ekskursiją su dainomis ir šokiais, į šv. Jurgio par. salę, Bridgeporte. Ekskursija iškeliaus sekmadieny, 20 spalio iš Margučio sostinės — Marquette parko.

"Dėdė Celestinas" žada sugrįžti iš California, o jei nesugrįš, tai jo brolis iš Gary, kuris vienais metais už jį jaunesnis, dalyvaus su "Baltramiejum" kaip piršlys...

"Brolius Razbaininkus," aną varą užpuolė vanagas su varna. Visi buvo išsigandę. Vanagas su varna kad pradėjo aniems pakaušius kapot, tai ką tik nebuvo "kraujo praliejimas." Bet laimei, adv. Olis pasikvietė Jaunos Lietuvos vyrus, nuvijo vanagą su varnu ir viskas ramiai užsibaigė.

MIRĖ PRANAS MAŠIOTAS

Kaunas. Rugsėjo 14 d. Kaune mirė žymus pedagogas ir rašytojas, Pranas Mašiotas, sulaukęs 77 m. amžiaus. Jis buvo vienas iš aušrininkų, kuris dar spaudos uždraudimo laikais dirbo lietuvių tautai patriotingus darbus. Pranas Mašiotas paeina iš Naumiesčio parapijos. Palaidotas su didelėmis iškilmėmis. Jo kūnas buvo pašarvotas Karo Muziejui, Kaune.

Wendell Wilkie Pranešimas Lietuviams

Giria juos už "atsidavimą demokratijos principams"

Šiomis dienomis republikonų kandidatas į prezidentus, Wendell L. Willkie, išleido pareiškimą lietuviams, kuriame jisai pasmerkia sovietų Rusiją už Lietuvos užgrobimą, ir sveikina lietuvius už jų prisirišimą demokratijos principams.

Jo pareiškimas seka:

"Pabaltės Valstybes Lietuvos žmonės atsivežė — į šią šalį ištvėrimingumo dvasią, norą gyventi drauginguose ryšiuose su savo kaimynais ir pasiryžimą visuomet gyventi laisvėje. Tos jų ypatybės nepalyginamai daug prisidėjo Amerikos laisvei išlaikyti. Dabartinę mažos Lietuvos tragedijos valandą, kiekvieno amerikiečio širdis jaučia Lietuvai giliausią užuojautą. Ji yra nekalta auka diktatorių godumo.

"Aš didžiuojuos turėdamas šią progą kartu su visais kitais laisvei pasišventusiems žmonėms pasaulyje, pasveikinti Lietuvos kilmės žmones už jų griežtą nusistatymą komunizmo idėjoms, ir už tvirtą prisirišimą mūsų demokratiniams principams."

Kviečia Lietuvius į Talką.

"Lietuvos kilmės amerikiečiai žino priespaudos reikšmę. Tokie žmonės, vyrai ir moterys, įvertina laisvę taip kaip ją įvertino ir mano tėvukai, kurie čia atvyko bėgdami nuo autokratijos. Žmonės, kurie įvertina laisvę, neleidžia kitiems sutrempti jų teises. Aš kviečiu kiekvieną žmogų būti kareivių dabartinėje kovoj Amerikai gelbėti. Šis kraštas nebūtų laisvės šalis, jei jis nebūtų ir didvyrų žemė.

Wendell L. Willkie."

Tas pareiškimas padarytas spalio 6 d. New Yorke.

"Broliai Razbaininkai"

32 W. RANDOLPH STR.

Per Thanksgiving Day

BALTIJOS VALSTYBIŲ DIENA NEW YORKE PASAULINĖJE PARODOJE

Spalio 6 d. New Yorke Pasaulinėje Parodoje, Taikos Aikštėje, įvyko iškilminga Baltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos Diena. Vakaro programai vadovavo p. Kaiv, Parodos pirmstatė p. K. Jurgėla ir p. Bolis.

Pradėjus programą pirmiausiai kalbėjo visų trijų Baltijos valstybių ministrai ir atstovai. Lietuvos ministras p. Žadeikis savo kalboje pareiškė, kad šiandien Lietuvos padėtis yra nepaprastai pasikeitusi, palyginus su pernyktės Lietuvių Dienos laiku.

Dar kalbėjo Latvijos ministras p. Bilminis, Estijos Charge de kė p-lė Anna Kaskas-Katauskaitė ninkas p. Whalen.

Po kalbų prasidėjo koncertinė programos dalis, kurią atliko: Lietuvių grupė: Apreiškimo ir Karalienės Angelų parapijos chorai vadovaujant p. Jonui Jankui ir akompanuojant Justui Jankui. Solo dainavo Metropolitan Operos dainininkė p-lė Anna Kaskas-Katauskaitė ir A. Vasiliauskas.

Taip praėjo diena, šventė, daugiau liūdesio negu džiaugsmo.

Kai per taikos aikštę aidėjo Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautų himnai, visų lūpose ir visų širdyse viešpatavo vienas šūkis: "Tegyvuoja nepriklausoma Lietuva! Tegyvuoja nepriklausoma Latvija! Tegyvuoja nepriklausoma Estija! Tegyvuoja laisvos nepriklausomos Baltijos valstybės!"

PATAISYKIT RADIO

GARANTUOTAS
RADIO IR REFRIGERATORIO
PATAISYMAS...

Marquette Radio & Refrigerator Service

"Išgaminavimas" dykai.

Telefonuokite Plaza 7858

arba Hemlock 2343

AL. ENZULIS, savininkas.

SVEIKATOS SKYRIUS

Veda
Dr. Steponas Biežis

Per radio turi paskaitas pirmadieniais

iš WHFC 9:30 v. v.

DANTŲ SVEIKATA

Dr. S. Jakubs

Puse šimtmečio metų atgal žmogus turėdamas penkiasdešimt metų amžiaus, jau neturėjo dantų. Jau tada dentistas, buvo būtinas specialistas mechanikas, nors ir to vien buvo mokintas. Dantis padarydavo iš sidabro, iš medžio ir iš angliško cino, bet žmogus valgydamas turėjo juos išimti.

Šiandie, 40 nuošimčių penkiasdešimt metų amžiaus žmonių turi dantis. Ši didi permaina yra ne delto kad kitoki dantys, ar kad žmogaus kūnas kitaip sudėtas, bet dėl to, kad dentisterija persimainė. Penkiasdešimt metų atgal ji buvo daugiausia mechaniška, o dabar biologiška. Pagal naująją dentisteriją dantys skaitosi kaip kūno dalis, o ne atskiri priedai, kaip seniau. Kad tikrai suprasti apie dantis, dabar dentistai turi suprasti visą žmogaus kūną. Dabartinės dentisterijos mokslai reikalauja beveik tiek mokslo, kiek reikalauja medicinos mokslas. Dentisterijos studentas studijuoja anatomiją, fiziologiją, patologiją, metalurgiją, medicinos principus, formologiją ir terapeutiką.

Moderninė dentisterija žiūri į nesveikus dantų smegenis, kaip pirmiausius simptomus kraujo ligos. Gali būti įrodymas diabetis arba leukemija, ir vėl gali būti smegenų įdegimas, vadinamas 'trench mouth' arba pyorrheta. Šiandienis dantis darbas daugiausia perspėti dantų puvimą ir nesveikumą. X-ray spinduliai labai daug pagelbėjo dentisterijos progresą, bet vistiek neišaiškino vieno klausimo: kas do priežastis dantų puvimo? Ar tai nuo netinkamo valgio? Ar nuo seilių ir

bakterijų, kurių randasi burnoje? Negalima rasti tinkamo atsakymo. Kiekviena dentisterijos mokykla pasaulyje mėgina atspėti šį klausimą, daro tyrinėjimus kiekvieną dieną surasti priežastį ir, jei galima, vaistus ar kokias medžiagas sustabdyti ir panaikinti dantų puvimą.

Dentisterijos mokslas tikrai turi kontribuciją žmogaus sveikatai. Nes kaip dentistai žinom geriau negu kas kitas tą didžiąją dantų apsaugojimo nuo puvimo problemą. Mes žinom, kaip dažnai dantų nesveikumai atsitinka, mes žinom kaip labai nukenčia bendroji viso organizmo sveikata apleidus dantų priežiūrą bei gydymą. Mes žinom priežastis tų dalykų, bet turim faktus ir metodus kuriuos vartodami galim sumažinti ir beveik sustabdyti dantų nesveikumą. Galim vėl atnaujinti dantų veikimą. Taipgi būtu griekas nepranešti jums apie tuos dalykus, apie dantų priežiūrą, kad sumažinus tuos nesmagumus. Kad daugiau ir daugiau žmonių supranta apie tų dalykų svarbumą, greitai pastebime pažiūrėdami į kooperaciją, kurią mes gauname įvairiuose gyvenimo atsitikimuose. Laikraščiai spausdina sveikatos skyrius, radio varo sveikatos kalbas, ir tt.

Šia trumpa kalba noriu atkreipti visų klausytojų dėmesį į dantų sveikatos rolę bendrojo žmogaus sveikatoj.

SANDARA

Savaitinis Amerikos Lietuvių
Tautinės Sandaros Organas.

Red. M. Vaidila

Metams kaina \$2.00

Adresas: 840 W. 33rd Str.
Chicago, Ill.

Vasiliauskas Koncertuos Brooklyne Spalių 27 d.

Dainininkas Alekas Vasiliauskas, populiarius dainininkas per radijo, koncertuose ir didžiosios lietuvių ir kitataučių pramogose, rengia savo koncertą spalių 27 d. Grand Paradise salėje, Brooklyne.

Vasiliausko koncerte dainuos pasizymėjusi dainininkė Marijona Kižytė, Foreign Language Information Service vedėja. Dainuos ir su savo Merginų oktetu dalyvaus Violeta Tamkiutė, populiari dainininkė, anais metais laimėjusi New York Journal konteste iš 60-ties chorų pirmąją vietą.

Alekso Vasiliausko koncerte dalyvaus ir eilė kitų meno jėgų, kurių retai teturime progų girdėti.

Jonas Valaitis.

Studentai ir Moksleiviai Vargsta

Lietuvos komunistiški laikraščiai rašo, kad studentai Kaune negali surasti kambarių. Jie raginami atsivežti patalines ir šienikus, kad tuo būdu galėtų apsinakvoti Veterinarijos bei kitose mokslo įstaigų patalpose. Tik neseniai studentai ir profesorai visą laiką skundėsi mokslo įstaigų patalpų aukštumu, gi dabar ten net ir bendrabučius studentams sutaipins. Panašioje padėtyje atsidūrė ir Vilniaus studentai, ir daugelis gimnazijų moksleiviai. Alytaus gimnazijos moksleiviai apsigyvena net kelioliką kilometrų už miesto. Tad ankšta lietuviams komunistų surusintuose ir sužydintuose miestuose. Tokiais keliais eina "rūpinimasis" švietimu ir mokslu, tokie susidaro "rojaus" patogumai!

Tėvas. — Maryte, kas praeitą naktį pas tave buvo?

— Tėveli, tiktai Morta ir aš.

— Pasakyk Mortai, kad ji pamiršo savo pypkę, štai ant piano.

Džentelmonas: — Ar tamsta, poniete, nenusiimtum skrybelės? Aš užmokėjau du dolerių kad pamatyti vaidinimą.

Poniutė: O aš užmokėjau trisdešimts dolerių už savo skrybėlę, kad ją visi pamatytų.

Lietuvių Kambario Atidarymas Pittsburgh, Pa.

Spalių 4 d. Pittsburgho Lietuviai turėjo Lietuvių Kambario Pittsburgho Universitete atidarymo iškilmes.

Iškilmė pradėta su bankietu 6 val. vakare, Universiteto valgykloje, 17-me aukšte.

Lietuvių Kambario komiteto pirmininkas P. Pivaronas ir Dirvos redaktorius K. S. Karpus atlydėjo į bankietų salę Lietuvos Ministrą P. Žadeikį.

Laike bankietų toastmasteriu buvo lietuvis advokatas Edv. A. Schultz. Kalbėjo Dirvos redaktorius Karpus ir Lietuvos Ministras P. Žadeikis angliškai ir lietuviškai.

Clevelandiečių moterų grupė ir L. Piliponytė iš Chicagos, tik ką atvykusi iš Lietuvos, dėvėjo lietuviškus drabužius.

Po bankietų, svečiai rinkosi į didžiąją universiteto salę, vadinamą Common Hall, apačioje, kurios pasieniais aplinkui yra tie Tautų Kambariai.

Tarp aukštų salės skliautų aidėjo lietuviška vargonų muzika: Naujailio, Vanagaičio, Šimkaus, Petrausko ir tarpais svetimų. Vargonais grojo p-lė Valentina Woshner, lietuvaite. Atėjo Universiteto vadovybė, lietuvių komiteto nariai ir Lietuvos Ministras.

Programos vedėju buvo komiteto finansų sekretorius mokytojas W. Zambaliauskas.

Šeši vaikučiai atnešė ką nors iš Lietuvos rankdarbių, ir įteikė Universiteto kancleriui Dr. John G. Bowman.

Petras Pivaronas įteikė Dr. Bowmanui Lietuvos Kambario rakta. Jis atrakino, uždegė šviesas, ir Kambarys tapo atidarytas.

Programas baigėsi Lietuvos Himnu.

Lietuvių Kambarys yra dešimtas iš eilės atidarytas kambarys iš apie 20 tautų, kurių kambariai toje įstaigoje randasi.

Amerikos lietuviai, važiuodami per Pittsburghą, privalo į tą kambarį atsilankyti. Įėjus į Mokslo Katedrą, eilėje kitų kambarių vienoje vietoje pamatys pažįstamo darbo duris, virš jų Lietuvos Vytį, akmenyje iškaltą — tai yra MŪSŲ Kambarys.

TABOR FARM GOLFAS...

Šeštadienis su 12 ir sekmadienis su 13 spalio Chicagoj buvo gražus ir dar gražesnis Michigan valstybėj, kur gyvena nemažai lietuvių. Chicagiečių būrelis susitarė pasivažinėti po gražųjį Michigan. Dabar tenai dailės galerėja. Gamta pasipuošus kaip į kokią puotą. Tarytum lietuvi mergina su tautiškais drabužiais. Visokios spalvos dabar demonstruojama gamtoje. Kas sekundą keičiasi gamta. Poetas Vaičaitis labai gražiai atsiliepė apie Lietuvą šiais žodžiais:

— Gražu, gražu, mūs Lietuvoj!

Tais pačiais žodžiais galima išsireikšti ir apie Michigan:

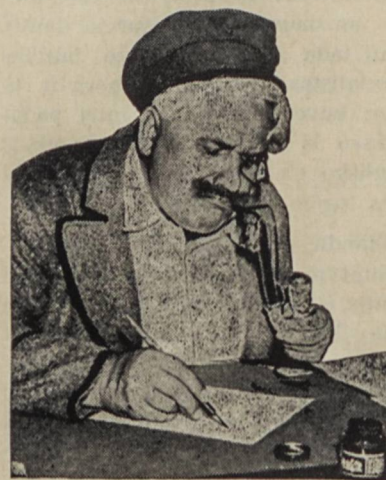
— Gražu, gražu tam Michigan!

Tai ot, būrelis lietuvių nuvažiavo į Tabor Farm rezortą, pas Bačiūnus, padaryti vizitą Juozams. Buvo rengtasi prie golfavimo rungtinių, bet pervėlai susiorganizuota ir todėl šis išvažiavimas turėjo linksmo antspalvio foną. Svečiai nutarė praleisti porą dienų atviram ore. Kaikurie nebuvo buvę Tabor Farmoj, o kiti jei ir buvę, tai keli metai atgal. Uoliausias lankytojas J. Mackevičius — Standard Federal Savings and Loan Ass'n prezidentas, jau šeštadienį po pietų atvyko su šeima. Su juo sykiu ir žinomas biznierių D. Kuraitis — Milda Auto Sales savininkas. Su jais taip pat atvyko J. Pakel — Chicago Savings and Loan Ass'n sekretorius ir namų statymo kontraktorius su visa šeima ir sykiu su juo — aptiekininkas, rašytojas A. Tulys su žmona. Kiek vėliau — dr. St. Biežis su žmona, dr. St. Jakubs (be žmonos), na ir Margučio redaktorius su žmona. Dr. St. Jakubs ir J. Pakel dar nebuvo buvę Tabor Farm, tai jie negalėjo sau įsivaizduoti, kaip "farmoj" galėjo Bačiūnas įrengti puikiausią rezortą su vidurmiečio patogumais ir patarnavimu.

Sekmadienį atvažiavo dr. J. Kulio šeima su svečiais, J. Juozapaitytė, iš Grant Rapids, Mich. — Greičiai, Medelinskai. Kadangi sekmadienis pasitaikė gražus, tai golfautojai išmėgino Bačiūno golflinką. Pasipraktikavę prieš pietus, susitarė po pietų lūst čempionatą su

vienu klubu. Kas kurį norėjo — tokį ėmė ir lošė. Amerikonai svečiai pas Bačiūną kas savaitę tokius lošimus praktikuoja. Na ir prasiūdėjo lošims, kuris buvo savotiškai įdomus: "su vienu klubu"...

Pasirodo, ne taip lengva laimėti. Ir štai pirmasis išėjo laimėtoju J. Pakel su 45 kirčiais 9 skylės). Tokiu būdu čempionu liko jis, bet tik vieno "round." Antrasis "round" atidėta į 26-27 spalio. Tada važiuosime "uždaryti" Tabor Farm rezortą ir užbaigti "turnamentą." Kurie norite išmėginti gabumus, galite stoti į rungtynes. Dovanų yra dar įdomesnių, negu pats lošimas.

DĖDYTĖ JERONIMAS RAŠO

Sveikučiai!

ir iki kito sykio —

Sudiev, Jūsų Jeronimas.

P. S. Apgailestauja redakcija, kad tamstos laiško negali patalpinti. Perdidelis užsipuolimas ant valdžios asmenų nėra gana paremtas faktais. Nesvarbu Matusevičius, Rabinavičius, Vileišis ar kiti.

Redakcija.

Margučio Auditorijoj

32 W. RANDOLPH STR.

"BROLIAI
RAZBAININKAI"

21 Lapkričio-November

GRYBAI

Liaudies daina

A. Vanagaitis.

Moderato

*) Aš su sa-vo bo - ba i - šė - jau gri - bau - ti

TENOR SOLO

at - ra - dau le - pšę ne - ga - liu iš - rau - ti

at - ra - dau lep - šę ne - ga - liu iš - rau - ti.

p la la la la

2. Mano bobutė, labai silpna buvo,
Raudama lepšę ir pati sugriuvo.
3. Išvirsim lepšę, nugraižysim taukus,
Duosim šeimynai, kuri dirba laukus.
4. Išvirsim košę iš miežių akuotų,
Aptepsim lepšę, valgysim taukuotą.
5. Ką nesuvalgysim, į krepšius sudėsime,
Važiuosim kermošiun, užkandos turėsime.
6. Oi grybai, grybai, jūs patieka mano,
Kas jus nevalgo, nieko neišmano.

*) Galima dainuoti abiem melodijom. A. V.

Lietuvių Reprezentacija Politikoje

Amerikos plačiame politikos lauke prasideda pats smarkiausias judėjimas šiame paskutiniame mėnesyje, prieš rinkimus. Ir lietuviams kaip lietuviams yra ypatingai svarbu žinoti ir suprasti, kur jie stovi politikoje.

Vienas iš ilgiausiai įsigyvenusių politinių nepasitenkinimų lietuvių tarpe yra negavimas reprezentacijos. Ne dėl to, kad ji yra pageidaujama, bet dėl to, kad lietuviai ją yra užsipelnę ir turi gauti! Lietuvių yra nemažai; vien Chicago miesto jie sudaro 3% gyventojų. Bet jų svarba ne kiekviena bet kokiame. Ta neperdidelė lietuvių grupė užlaiko biznesą, už kuriuos moka taksus visai neproporcingai. Ir kaip tik tame randasi visa reprezentacijos klausimo svarba, nes lietuviai, prisidėdami prie valdžios palaikymo daug daugiau negu jų skaičius leidžia tikėtis, joje neturi balso.

Tas 3-čias gyventojų nuošimtis užlaiko Chicagoje vien 1500 tavernų, už kuriuos kasmet sumoka po tūkstantį dolerių už vieną — viso, vienas ir pusė milijono dolerių. O kur kiti bizniai, kaip tai grosernės, rūbų krautuvės ir įvairios kitos? Nejudinamų nuosavybių lietuviai taip pat turi daugiau negu proporcingai manytum. Ir už tą savo "real estate" lietuviai sumoka apie dvyliką milijonų dolerių kiekvieną metų. O dar kur kiti "užkavoti" taksai; ant valgio, gasolino, rūbų, ir kiti. Apskritai imant, lietuviai Illinois valstijoje kiekvienais metais sumoka apie dvidešimt milijonų dolerių taksais. Tie pinigai eina valdžios išlaikymui, bet lietuviai joje neturi balso, nes neturi reprezentacijos.

Visi žino kad Demokratų partijoje lietuviai nėra turėję įtekmės. Jeigu Demokratai nebūtų buvę išrinkti valdžion, jie galėtų tuomet sakyti, kad jie nieko negalėjo padaryti. Bet jie yra buvę valdžioje. Jie yra turėję savo vadovystėje skirstomąsias valdiškas vietas. Jie ir dabar turi tą galimybę. Visviena, lietuviams nėra tekę valdiškos vietos. Ir kol dabartinis stovis

nepasikeis, tol lietuviai negaus savo privalėtiną reprezentacijos.

Cicero yra geras pavyzdys. Jau tenai Demokratai valdo nuo 1928 metų. Pereituose rinkimuose buvo išrinktas vienas Republikonas. Ir jis tikrai keletą mėnesių po išrinkimo, būdamas vienas tarpe miesto tarybos Demokrata, jau paskyrė keturis lietuvius į valdiškas vietas. Jam buvo galima užpildyti 8 vietas, ir keturiose lietuviai dabar turi savo žmones. O Chicagoje, kur yra daugiau įtakingesnių lietuvių, lietuviai yra reprezentuojami vienu teisėju.

Dėl ateinančių rinkimų Republikonų partijoje Centro komitete randasi Lietuvių atstovybė, kuri iškovojo savo vietą teisėtai. Nekalbama kad to jau senai reikia. Kalbama tikrai, kad dabar, kuomet yra pamatai, ant kurių galima pastatyti tikrą ir stiprią lietuvių politikoje veiklą, yra laikas dirbti. O tas yra galima tikrai tuomet, kuomet visi lietuviai dirbs iš vieno savo labui. Mes galime tarp savęs nesusitinkinti nekuriomis klausimais mūsų lietuviškame gyvenime, galime karštais net ir susibarti mūsų lietuviško veikimo reikalais, bet politikoje, kuomet visų lietuvių ateitis ir labas yra paliečiama, lietuviai vien savo labui turi stovėti petis į petį ir dirbti kaip vienas.

Kaip tik tokią progą lietuviai turi dabar, ateinančiuose rinkimuose. Turėdami pripažintą vietą Republikonų partijoje, ir matydami užtikrintą politinę ateitį ir atatinamą reprezentaciją, lietuviai turi suprasti, kad jų politinė ateitis yra dabar sprendžiama. Jeigu manome ją užtikrinti ir jos susilaukti, turime dabar už ją dirbti ir kovoti ne vienas, ne šimtas, bet visi sykiu.

SKAITYK IR PLATINK

LITUVIŲ NAUJIENOS

Mėnesinis žurnalas

Kaina \$1.00 dviem metams.

Adresas:

Lietuvių Naujienos
332 N. 6th St.
Philadelphia, Pa.

Nyksta Siela

Nyksta siela lyg ruduo,
Šalnos aplankytas.
Mūsų gimtajai Tėvynei
Apsiniaukęs rytas.
Apsiniaukusioj padangėj
Du arai atskrido . . .
Mūsų Brangioji Lietuva
Vėl mirtį išvydo.
Kruvinąjo priešo kojos
Mindo Jos šventoves,
Su šautuvais ir su tankais
Staiga įsibrioję.
Nebeskamba jau ten dainos
Žavingi balsai;
Liūdnei gieda paukštuzėliai,
Verkia ir miškai.
Kasdien ašaros ir kraujas
Seka Jos takus,
Giltinė karžygius sūnus
Varo į kapus.
Tegul bus prakeikti sūnūs,
Išgamos tautos,
Kurie džiaugias iš nelaimės
Motinos savos.

Laima.

JUOKAI

Klausyk, drauguži, ar žinai kur galėčiau pirkti kokį puskapį žiurkių?

— Na ir kuriems galams tau žiurkių prisireikė?

— Mat, aš išsikraustau iš savo senojo buto, gi pagal sutartį turiu jį palikti tokiu, kokį radau.

Ak, kaip man skauda dantį! Ar nežinai gyduolių?

— Klausyk, nereikia jokių gyduolių. Man vakar taipgi skaudėjo dantį, bet kai mano pačiotė meilė apkabino ir kai aš ją pabučiavau, tai tuojau perėjo skausmas. Kodėl tu nebandai taip pat padaryti.

— Aš manau, kad pabandysiu. Ar dabar tavo žmona namie?

Na, na, tik trečia diena po vestuvių ir tu jau verki?

— Verkiu dėl to, kad durna buvau ir neištekėjau 30 metų atgal.

Mama, ar tiesa, kad žmogui susigėdinus veidas parausta.

— Tiesa, vaikeli.

— O kodėl mūsų dėdės tik nosis paraudus?

DAINOS OKUPOOTOS LIETUVOS

LEBEDEV KUMAČ

Lietuvos Jaunimui Dainos, kurias perša rusai. Pasiskaitę tekstą, jūs "pasisemsite" lietuviškos dvasios, atgaivinsite tautišką ūpą . . . Lietuvos jaunimas dabar negal dainuoti savo dainų, savo tautos giesmės-himno, kurį sukomponavo dr. V. Kudirka.

Čia talpinamos dainos paimtos iš laikraščio "Darbo Lietuva." Meliodija tų dainų nėra žinoma. Talpi-name tiktai tekstą.

TRYŠ TANKISTAI

Debesys pasieniais niūriai slenka
Kraštą gaubia tyluma rūščiai.
Prie aukštų Amūro upės krantų,
Mūs tėvynę saugoja kariai.

Ten kietai sutikti priešą ruošias
Narsi, tvirta ir rūsti šalis.
Ir rytų taigoje pasiruošęs
Stovi plieno šarvų dalinys.

Ten gyvena su daina džiaugsminga,
Kaip viena, nedaloma šeima
Trys tankistai, trys draugai laimingi
Su kovos plienine mašina.

Ir kai gaubia taigą tirštas rūkas
Ir kai rasos apdengia pievas
Tamsią naktį bandė samurajai
Pereit upę, pult mūsų žemes.

Bet žvalgai gerai daboja sienas,
Kaip audra pakilo mūs' būrys.
Tolimų rytų gimtine žemę
Stojo gint šarvuotas dalinys.

Ėjo tankai švilpdami lyg vėjai,
Veržės priekin masė geležies,
Krito žemėn niekšai samurajai,
Neatlaikė plieno ir ugnies.

Kaip audra išguldė visus priešus
(Kovoje padėjo jiems daina),
Trys tankistai, trys draugai linksmieji
Su kovos plienine mašina.

Vertė V. Knyva.

TRAKTORISTŲ MARŠAS

Oi, žirgai, jūs žirgeliai plieniniai,
Oi, jūs traktoriai, mūsų draugai,
Jūs sužžkit, sugauskit tėvynę —
Jau į darbą mus šaukia laukai!
Su plieniniu žirgu
Mes apeisim laukus,
Rinksim derlių mes džiugūs ir ramūs
Mūsų žingsniai tvirti,
Priešui neiti arti
Ir netrypti Respublikos žemių!

Linksta žemėn prinokusios skalsos
Ir lyg siena sustoja kviečiai.
Darbo draugių būry skardus balsas
Traukia dainą laukuose linksmai.
su plieniniu žirgu . . .

Mūsų gretos paspėja, kur šaukia,
Ir kai veržiasi dainos jauniems —
Ir kviečiai tada kartu užtraukia
Ir rugiai, rodos, pritaria jiems.
su plieniniu žirgu . . .

Oi, pakilkite dulkės auksinės,
Į melsvasias padanges aukštai!
Jūs, jaunystės džiaugsmai begaliniai,
Jūs — geriausieji mūsų draugai!
Su plieniniu žirgu . . .

Oi, žirgai, jūs galingi žirgeliai,
Plienašoniai galiūnai žirgai!
Su jumis šiandien gerbūvį keliam —
Ryt atremsime priešą tvirtai!
Su plieniniu žirgu . . .

Ei, jūs, priešai, jūs mūs' nekliudykit,
Nekvailiokit ties sienomis mūs',
Nes bus bloga, kai jus sutvarkyti
Mūs respublikų tautos sukrus!
Su plieniniu žirgu . . .

Vertė V. Knyva.

Tokios tai dainos skamba dabar Lietuvoje. Internacionalas ir rusų dainos. Jos labai gudriai sukomponuotos, kad kiekvienas SSSR "pilietis" gali dainuoti pritaikant sau — savo "laisvai" tautai ir jos žmonėms . . .

9-ti METAI!

MARGUTIS DIENŽODIS

LEIDŽIAMAS IŠ

WHFC

Sekmadieniais — 1 val. popiet

Darbo Dienoms — 9:30 v. v.

EXTRA!

PENKTADIENIAIS

ŠEŠTADIENIAIS

7 v. v.

Chicago Laiku

MUZIKA IR
DAINOS

DIDELĖ KNYGA SU GAIDOMS

Kaina \$1.00

NAUJAS MARGUČIO OFISO ADRESAS —

6755 South Western Avenue, Chicago, Ill.

IŠ "JAUNOSIOS LIETUVOS" VEIKIMO

Ši skyrių veda Balys Armoška.

PASTABOS

"Jaunosios Lietuvos" šokių vakarėlis, spalio 5 d., gražiai pavyko. Atsilankė nemažai jaunosios ir augusių. Visi linksmi laiką praleido, prie ALFONSO VERTELKOS orkestros. Tikimės kad sekantis mūsų pasilinksminimas bus savoje patalpoje, todėl gal dar bus pasekmingesnis.

Prasidėjus šaltesniam orui, visas organizacinis darbas persikelia į sales. Mūsų organizacija "Jaunoji Lietuva", ieškosi tinkamos patalpos, kur galėtų patalpinti savo skaityklą ir turėtų "saliukę" mažesniajam pasilinksminimui. Planai yra daromi, kad skaitykloje, jaunimas ilgais žiemos vakarais galėtų pasiskaityti knygų, laikraščių, žurnalų ir t. p. Tuo norima pasitarnauti jaunimui. Todėl jei kam iš skaitytojų būtų žinoma panaši patalpa, prašytume pranešti B. Armoškai, 3709 W. 61st Place, arba telefonu Prospect 2051.

Artinantis šaltai žiemužei, prie "Margučio" mišraus choro, (prie kurio priklauso veik visi "J. L." nariai); manoma įsteigti dramos skyrius, kuriame bus stengiamasi pasilavinti vaidinimuose.

Jonas Šarkauskas, dabar vasaroja Californijoje. Prisiųstame B. A. laiške rašo: Duok gerų dienų visiems Jaunlietuviams, visoms mažutėms dainininkėms taipgi mišram chorui ir tiems jaunavedžiams Mr. ir Mrs. Gediminams." Jonas Šarkauskas žada kurį laiką pabuvoti Californijoje, o grįžęs vėl imtis darbo, su savo "tūkstantine." Labai apgailėstauja, kad negalėjo dalyvauti "Jaunosios Lietuvos" surengtam šokių vakarėlyje.

Mūsų veiklusis narys, Antanas Rudokas, ketvirtadienį, spalio 17 dieną, švęs savo 25 gimtadienį. Atrodo kaip ir sidabrinis gimtadienis. Todėl mes linkime Antanui, kuogeriausios laimės ateinančiuose metuose.

"J. L." "Finansų Ministeris" Brūno Katauskas bėdavoja, kad žmonės pradėjo per daug mėsos valgyti. Sako, "jau pavargau beveždamas iš Stock Yardų, o be to, dar pats turiu pardavinėti" . . . Well, Brūno, daugiau kantrumo. Lauk pagalbininkės. Juk šimet "Pribūsiš"! . . .

Kaip jau visiems žinoma ateivių-nepiliečių registracijos diena pasibaigia gruodžio 26 d., 1940 metais. Todėl kiekvieno lietuvių neturinčio pilnų pilietybės popierių pareiga yra, nelaukti paskutiniosios dienos, bet tuojau registruotis. Tas jokių nemalonumų nesudarys. Bet jei kas neužsiregistruos bus sunkiai baudžiamas ir jei dar kokios, gali būti pasiūsti pas "draugą Staliną"...

Negalima praleisti nepriminus kad trečiadienį, spalio 16 d., visi vyrai nuo 21 iki 36 metų amžiaus, turi užsiregistruoti. Registravimasis nėra paskyrimas kariuomenei. Kiek žinoma bus padaryta daug išimčių, vedusiems, turintiems darbus ir tt. Todėl ir "Jaunosios Lietuvos" vyrai, visi privalo registruotis nežiūrint ar jie yra šios šalies piliečiai, ar ne. Vyrai nepadarykite klaidos! . . . Neužmirškite, nes DĖDĖ SAMAS gali supykti . . . B. A.

KO LIŪDI PUTINĖLI . . .

Ko liūdi, putinėli, ko liūdi?

Ko liūdi, žaliukėli, ko liūdi?

Tu užaugai tarp medelių,

Krovei žiedus tarp šakelių,

Ko liūdi?

To liūdžiu, šermukšnėli, to liūdžiu,

To liūdžiu, žaliukėli, to liūdžiu,

Vėtra laužo šakužėles,

Šalna šaldo žiedužėlius,

To liūdžiu.

Ko liūdi, bernužėli, ko liūdi?

Ko liūdi, dobilėli, ko liūdi?

Tu užaugai pas tėvelį,

Šėrei žirgėlį stainelėję,

Ko liūdi?

To liūdžiu, sesutėle, to liūdžiu,

To liūdžiu, lelijėle, to liūdžiu.

Ved' žirgėlį iš stainelės,

Mane jauną į vaikelį,

To liūdžiu.

Ko liūdi, mergužėle, ko liūdi?

Ko liūdi, lelijėle, ko liūdi?

Tu užaugai pas močiutę

Krovei kraitį su sesutėmis,

Ko liūdi?

To liūdžiu, bernužėli, to liūdžiu,

To liūdžiu, dobilėli, to liūdžiu.

Vež' kraitelį per laukelį,

Mane jauną į marteles,

To liūdžiu.

Liaudies daina.

MIRĖ HELEN PAUL

Helen Paul

Spalio 6 d. 2 val. po piet Chi-cage, mirė Helen Paul, kuri ilgus metus priklausė prie Margučio Merginų Choro. Ji buvo gabi dainininkė ir vaidintoja. Ypatingai ji atsižymėdavo savo kontraaltu. Kartais ji gelbėdavo vyrams dainuoti tenoro partiją.

Laidotuvės Helen Paul-Paulauskaitės. buvo sulyg jos pageidavimo. Kadangi ji jautė kad mirs, tai prašė palaidoti ją su tyliom apeigom ir kad merginos, jos draugės, būtų karsto nešėjos. Jokių prakalbų, jokios muzikos ir giesmių nepageidavo ant kapų. Velionės pageidavimą išpildė tėveliai ir sesutės.

Koplyčioj, tik išlydint, giedojų dain. P. Stogis ir Margučio Merginų Choro trio. Atsisveikinimo žodį pasakė komp. A. Vanagaitis. Velionė palaidota spalio 9 d. Lietuvių Tautiškos kapinėse. Tą dieną oras pasitakė gražus tai daug žmonių dalyvavo laidotuvėse.

Dėlei netekimo jų mylimos dukrelės Helenos Paul reiškiamo gilią užuojautą velionės tėveliams Mrs. ir Mr. Mathias Paul-Paulauskams ir jų dukrelėms Jane ir Bernice.

"JAUNOJI LIETUVA"

Jaunuolių Organizacija.

"IN THE GROOVE"

With

Mary Gustaitis

Classic:

RCA Victor wins top honors this month with the much-heralded Black Label Classic, **"The Heart of the Symphony"** (Album G-15), eight symphonic excerpts played by the Victor Symphony Orchestra. This album was literally chosen by millions, since it ranges from Schubert's "Unfinished" to Beethoven's Fifth, Tschaikowsky, Dvorak Brahms, Franck and Rimsky-Korsakov are also represented in this brilliant collection. A matchless Christmas gift for the 1940 season!

Although Columbia offers some superlative musical releases for October, we prefer to feature their anthology of recorded verse. **The Voice of Poetry**" (Set M-419), six 10-inch records by the distinguished English-Lithuanian actor, John Gielgud. More than twenty poems by Shakespeare, Shelley, Flot and other are included in this collection. It is the most unusual album of the month and is invaluable to teachers and students of drama and verse-speaking.

Current:

Our pop tune discourse this month reveals a sparkling array of sweet and swiny smoothies. The albums head our list. The first is Decca's **"Dancing in the Dark"** (122), ten sophisticated piano solos by Carmen Cavallaro, with rhythm accompaniment in the background. "Night and Day" and "Body and Soul," "Dancing in the Dark" and "Smoke Gets In Your Eyes" — these are four of Cavallaro's revivals. Definitely for romantic moderns — for those nostalgic moods at dusk or midnight! Compare this album to Columbia's set by Eddy Duchin. Eddy does four records (Set C-32), bringing all his magic and charm to oldies like **"Time on my Hands"** and **"Lover, Come Back To Me."**

The Duchin name and style are more familiar to radio listeners, but Cavallaro's continental moods run him a close race.

For the rhythm thrill of the month we nominate Gene Krupa's **"Rhumboogie"** for Okeh. The Krupa

drums beat out a savage background for the Irene Daye boogie vocal. On the reverse side is **"Old, Old Castle in Scotland,"** which is a little too mild, like Scotch broth without seasoning. (Okeh 5788).

Tony Martin wins vocal honors for October, turning in a swell dual performance for Decca with **"Fools Rush In"** and the new tango **"Tonight."** For those soft-lights-and-sweet-music-moments. (D-67438)

This month's balladeer turns out to be Frances Langford. She plaintively hymns the words of **"Love Lies"** and **"And So Do I."** A pleasant item for Langford fans — all others please turn to next paragraph. (Decca 2081).

Many an ex-Langford devotee now idolizes honey-voiced Dinah Shore. We like her, too. Matter of fact, we're cur-razy about her duo for Bluebird, **"The Nearness of You"** and **"Maybe."** Sweet and smooth! (Bluebird B-10793).

If you go for burlesque in rhythm, you'll want Bluebird's B-10804. That's the serial number for an oh-so-corny **"Friendship"** by the T. Dorsey Family, Mountain Branch, plus a slapstick **"The Wrong idea"** in a Sing and Sweat with Charli Barnet version. You'll laff at these two!

Cuteness gets the spotlight when Bonnie Baker babies her way through **"I Love Ya, I Betcha"** with Orrin Tucker. On the other side the band rides solid with an oldtimes, **"La Rosita."** (Columbia 35722).

In the closing spot for this performance appears Charles Trent. He does **"The Old Woman"** and **"The Birds of Paris"** in the inimitable style which made him the Eddy Howard-Bing Crosby-Dick Powell of his native France. La belle swelle chanson! (Victor 430-M).

Well, the music parade's over for another month . . . but November will find us back with more platter chatter, with special emphasis on the hot jazz classics to be re-issued by Columbia. Bix Beiderbecke, Bessie Smith and Louis Armstrong are among the swing immortals who ride solid again. 'Bye now!

Lithuanian Girl May Join "Sonja Henie Ice Revue"

RUTA BIELSKIS, 16 year old daughter of Los Angeles Consul J. J. Bielskis, was recently offered a contract to accompany the "1941 SONJA HENIE ICE REVUE" to Rockefeller Center in New York City. The young Lithuanian had only a short time ago concluded a tour the internationally known "ICE PARADES OF 1940," which played to capacity audiences in California, Oregon, Washington and many parts of Canada.

Agents from the Sonja Henie show are still awaiting definite acceptance from Ruta, but to date it is not known whether she will accept or not. Miss Bielskis is at present a Junior in High School.

J. A. Šarkauskas.

EDITOR NOTE: John A. Šarkauskas, editor of "INKLINGS" is still on vacation in Los Angeles, California, where he expects to remain for several months. During his absence, "INKLINGS" will be written by several guest authors. Look for the first in the next issue.

9-ta SPALIO

Kai kurie mūsų "vadai," "veikėjai," kurie pasiryžo gelbėti Lietuvą, sako, būk "Spalio Devintoji Diena" nėra minėtina, nes 10 spalio Sovietų Rusija gražino Lietuvai Vilnių (1939 m.).

Well . . . jeigu "Spalių 9-ta Diena" nėra minėtina tautos diena, tai turbūt tą patį pasakys ir apie "Vasario 16-tą Dieną." Jeigu pradėsime taip "minėti" tautos šventes, tai kam dar puošti "Lietuvos Gelbėjimo" obalsiu?! . . .

Chicagoje lietuviai patriotai ne tik jokio paminėjimo nerengė 9 spalio, bet net laikraščių skiltyse nebeprešiminė. Belieka laukti 16 Vasario dienos. Rengs kiti — nerengs, o mes, margutiečiai, ruoškimės prie "16 Vasario" . . .

Karta du škotai atėjo į "burlesk show," kur merginos mažai prisi-dengusios šoka, — vienas škotas sako antram:

— Matyt, tos mergos daug pini-gų padaro su "show". Antras sako:

— Kur jos tau padarys. Matai, kad nei dresių negali įsitaisyti

Pūstapėdis.

ČIAP SUI

Laikraščiai praneša būk Lietuvoj Černeckis neleido tautininkams išvešti pinigų į užsienį ir sako už tai gavęs komisaro vietą. Tas pats Černeckis krikščionių demokratų valdžios buvo paskirtas Washingtono Lietuvos ministeriu. Jis, matai buvo 100 procentų dievobaimingas žmogus. Dabar ir jis suimtas.

*

Stalino komisarai daug darbo turėjo kol išparceliavo Lietuvos dvarus. Mat visa bėda, kad jų ten negalėjo surasti. Didžiausią grafo Tiškevičiaus dvarą supuolė draskyt kaip devyni šunes pusgyvę katę. Mat, grafas Tiškevičius turėjo milžiniško didumo dvarą, du kart didesnę už Mikučio farmą.

*

Teko nugirst būk tai prez. Smetona atvažiuoja į Ameriką. Labai keista, kad tie, kurie laukė progos Smetoną nuverst, dabar jau bando būti didžiausiais jo užtarėjais. Tai jau, sakysiu, stebuklai, kad vilkai virsta į avis.

*

Maskvos piliečiai džiaugiasi, kad Rusija privežė daug traktorių į Lietuvą laukams arti. Mano supratimu, tie traktoriai ne laukams arti, bet kanuolėms vežti į Vokietijos pasienį.

*

Dabar Lietuvoj laikraščiai eina be jokios cenzūros. Ir kagi cenzūruosi, kad taip gražiai rašo, būtent "Juozai, visagalis, Juozai, mūsų gelbėtojai, Juozai, žvaigždė raudona, meldžiamės į tave. Juozai, svieto lygintojai, Juozai svetimo turto globotojai, Juozai, esi oki doki."

*

Jau iš Europos beveik visas auksas suplaukė į Dėdės Samo farmą. Vadinasi čia suvežtas auksas, o ten dabar tik švinas ore lakioja. Tai gi Amerikos auksas grįžta atgal.

Kuomet Kolumbas už blekutes gavo iš indijonų aukso, tai dabar Dėdė Samas išmaino į šviną.

*

Kuomet bolševikai užėmė Lietuvą, tai susigavo keletą vyrų, irėmė durtuvus jiems į užpakalius ir sakė: dabar važiuokit į Maskvą pasiklonioti Stalinui, kad jis Lietuvą priimtų į Sovietų sąjungą. Pasakui sako: Žiūrėk, pasauli! Mes Lietuvos nenorim, bet lietuviai patys prašo, kad priimtume . . .

*

Tai gi, matot, kaip yra. Per 22 metus Lietuvos vaikai bovijosi su nepriklausomybe. Visų pirma pradėjo bovinis krikdemukai. Jiems iš nagų ištraukė liaudininkučiai su cicilikučiais. Iš jų atėmė tautininkučiai ir tie bovijosi visą laiką, pakol paleido Hitleris nuo virvės iš Uralų kalnų mešką. Pastaroji, atrėpliojus į Lietuvą, išgąsdino besibovijančius vaikus. Vieni vaikai pabėgo, o kiti davė meškai medaus ir pradėjo ją glostyt. Look out vaikai, kad ta alkana biauzybė neišdraskytų jums akių.

*

Nekurie piliečiai nepatenkinti, kad Rooseveltukai, nemokėdami nei karabino užsiprovoti, nei šaudyti, tapo karininkais. Well, ko gi čia sielotis. Uošvis Dupoint duos parako, kiek tik norės; tuomet išsimokins šaudyt geriaus.

*

SLA. kuopų nariai susiėmę rankas dūsauja, kad centre nėra tautiškų centų. Ir kur tau bus, nes leikiančioji taryba sulėkė kaip kandorai ir išlesė centus. Paskiau narius ramina, kad ten viskas tvarkoj. Panašiai kaip viena bobutė Lietuvoj penėjo kiaulę ir tikėjosi pasipiauti ir turėti mėsos. Bet dle-das bobutei nematant nusivarė kiaulę į miestą ir pardavė. Parėjęs girtas žiūri, kad jo bobutė verkia. Jai jis sako: neverk motin, nebijok, jau ta kiaulė daugiau nepareis.

*

Jūs nemanykit, kad Amerikos piliečiai yra koki lepšės. Jie yra geri kariautojai. Tik prisiminkit, kaip jie džentelmoniškai apšaudė dėdę Wilkie su pamidorais ir supuvusiais kiaušiniiais. Ir rei-

kia pasakyt, kad tai ne grinorių darbas, o vadinamųjų kultūringų Amerikonų.

*

Tas sviestas margas kaip genys. Štai kad ir pasitenkinimas savo padėtimi. Žmogus, kuris turi viso labo 25 centus kišeniuje išgeria bokalą alaus ir eina švilpaukdamas. O kitas, žiūrėk, turi puikų nuosavą namą, naują karą, krautuvėje savo žmonelei perka už 500 šimtų kailiukų apsiaustą ir dejuoja, kad laikai prasti.

*

Vargšas Chamberlainas neteko darbo. Gal, sakau, susipras atvažiuot į Ameriką, nes čia jį galėtų priimti ant W. P. A. Visgi būtų šioks toks užsiėmimas ir nenusibostų be darbo valkiotis po Londoną.

*

Yra sakoma, kad Rooseveltas užstoja darbininkus. Vadinasi, jeigu kapitalistas pradeda darbininkus skriausti, mušti, tai Rooseveltas policmonus pašaukia. Bet prisiminkit, Rooseveltto draugutis, Chicagos miesto majoras, pasiuntė į So. Chicagą kelis šimtus policistų, kad padarytų tvarką, nes ten buvo streikas. Gi ten nenušovė nei vieno kapitalisto, gi darbininkų nušovė net penkis.

Šių Dienų Civilizacija

Vieni gema, kiti miršta,
Viskas darosi be saiko,
Kits beeidamas nuviršta,
Matot, sirgt nebėra laiko.

Čia italas kultūringas

Į kaimyną bombą meta.
Mat, jis jaučiasi galingas,
Tai barbarų pėdom seka.

Ten vėl rusas toks malonus,
Darbininkų užtarėjas,
Su kardu kutena šonus,
Viską drasko kaip tik vėjas.

Vokietys kultūringiausias,
Jis kitus civilizuoja,
Tat ir išmuša daugiausia,
Ir mažas šalis nušluoja.

Juk ir Anglo apetitas —
Stengės ryti visą žemę,
Bet pastojo kelią kitas;
Dabar tik su šaukštu semia.

Ot, pasaulis kultūringas,
Tai razbaininkų gauja.
Ir vis darbas išmintingas,
Kasdien bomba vis nauja.

ŽINIOS IŠ PAPLOKŠČIO PASAULIO

KAUNAS. Rusijos laivynas suvažiuo į Šventosios uostą ir daro manevrus. Submarinų pilnas Nemunas. Vienas pasirodė ties Marjampolė, Šešupėj.

LONDONAS. Anglija gavo iš Vokietijos didelį užsakymą, būtent, turi pristatyti po 20 tonų bombų kiekvieną dieną. Dabar Anglija dirba dieną ir naktį ir veža užsakymus į Vokietiją.

WARŠUVA. Užsienių reikalų ministras Bekas pasirašė su Vokietija nepuolimo sutartį. Tokiu būdu Vokietija daugiau nepuls Lenkijos, o Lenkija Vokietijos.

ROMA. Musolinis rengiasi važiuoti į Angliją ir padaryti sutartį užpulti Britus ir atimti iš jų Vokietiją.

VILNIUS. Lietuviai, estai ir latviai padarė slaptą sutartį ir užgrobė visą Rusiją. Ką toliau jie mano daryti, nieko nesako.

UKMERGĖ. Iš netikrų šaltinių štai kokia žinia: kol buvo Lietuvoj Smetona, tai užteko sviesto visiems, bet kuomet rusai išvyjo Smetoną, tai jau ir sviestas prapuolė, kad nei komisarai neturi ko užtepti ant duonutės.

LENINGRADAS. Keletas komisarių išvažiuo į Palestiną išparceliuoti dvarų, kol dar neužsnigo.

NORVEGIJA. Praneša, kad šiaurinėje jūroje seredinkos sukėlė maištą prieš vokiečius. Vokiečiai jas sugauna ir grūda į koncentracijos stovyklas.

SUOMIJA. Suomia sparčiai ginkluojasi ir mano trumpoj ateityj pulti Finlandiją.

JERUZOLIMAS. Žydų rabinai turėjo susirinkimą ir nutarė kviesti Hitlerį su paskaitomis. Kalbės apie arijų ir žydų broliškumą.

PARYŽIUS. Vokiečiai skundžiasi, kad jiems labai sunku gyventi po prancūzų priespaudą ir prašo Belgijos, kad juos išgelbėtų.

Pūstapėdis.

EI PASAULI!

Ei Pasauli,
Mes be gumo nenurimsim.
Reikia tajarų, kalošų:
Ar iš peklos mes juos imsime?...

Juk jau sako, kad Japonas
Pradės gumo zupe virti;
O iš tokio geltonskūrio
Kas gi biesas galės pirkti.

Aplipysim fordo ratą
Su tešla ruginių miltų.
Tik prašysim Dėdės Samo,
Kad jis gazo mums pripiltų.

Ot, važiuosim, tai važiuosim
Ir Japoną boikotuosim.

Jeigu Indijoje Japonas
Pradės būti gumos ponas,
Tai mes jam kai uždainuosim
Ir be tajarų važiuosim.

Boikotuosim ir Italą,
Kam jis laiko ašies galą;
Ir taip spausim Vokietiją,
Kad išspiautų, ką prarijo.

SLA DELEGATO ATSIMINIMAI

(Pabaiga)

Rašo Vynų Tūzas

Sesija X.

Jau paskutinė seimo dienelelė atėjo,
Užtai skandalas naujas prasidėjo:
Mat vakar vakare "nauja kuopa" išdygo
(Lyg ant Adomo kapo jaunutė fyga),
Ir nors tik vienas noras toje kuopelėj,
Bet ji prikišo dvidešimts balselių
Kurių ponuliui labai jau reikėjo,
Tai "nauja kuopa" juos ir padėjo...

Ponulis to visko lyg nesuprato
Bet tuoj šoko nuo kedės ir galvą krato;
Žingsniuoją greitai kumščias sugniaužęs
(Lyg būtų girioj aržuolą nulaužęs).

Paskui "kvitukes" rodo ir pasakoja
Kad "nauja kuopa" senai gyvuoja,
Ir sumokėjus jau pinigų daugybę —
Dargi nuo pernai praplėtus "brolybę."

O tas žmogelis su kūjaliu rankoj,
Kaktą suraukęs tik stalą vis tranko —
"Sėsk advokate, tu nežinai nieko"

(Jis manė kad kuopa "pradėta be grieko").

Dabar delegatai sukilom ant kojų
Ir, viens prašo balso, kits ranka moja,
Bet žmogus su kūjaliu nieko nepaiso
Ir tik ponulio "strymrolerį" taiso.

O kad nenuieitų jo trūsas "ant niekų,"

Jis mums sako: "Eikit valgyt pietų."

Tada mės jam: "Ne pietų, bet reikalą baigkit!"

O jis mums: "Eikit sau, jau eikit"...

Mės ir iškrikom kaip bitės Grigo
Neva pietų, bet pietūs niekam nesmigo;
Visiems rūpėjo "vyriausybės skymas"
Ir "sufiksytas daktarų tyms"...

Sesija XI.

Kai susirinkom paskutinį kartą,
Tai viskas buvo "broliškai" nutarta
Šunkeliu pasukti reikalą visą,
Kuriam praleidom paskutinį ištisą.
"Sesuo" tik zuja iš kampo į kampa,
Kur mato dvi galvas, ir ji ten pritampa:
"Balsuokit už" — įsakymus duoda
Ir tuoju kitur neša savo kuodą.

Jau girdim, "sesuo" balsus skaito
Ir sulyg skonio ji savo toną taiso:
"Už" iššaukia garsiai balseliu plonu,
O "prieš" vos ištaria prikimusiu tonu.
Ponulis suniūręs sau kaktą braukia,
Pasidairo aplink ir susiraukia;
Šiek-tiek palaukęs cigarą kramto
Ir eidams nužengia "aršino" pusanatro.

Balsai suskaityti. Ponulis laimėjo;
Dar dviem meteliams laisvė žybtelėjo,
Nes konkurentas visgi tapo nugalėtas
Taigi neprauzo tavo trūsas padėtas.
O tam daug reikė kuopa "naujoji"
Kuri ant dvidešimtinės laiku atjojo.
Nors vienas-kitas ir dukart balsavo,
Bet visgi ponulis "pastatė ant savo."

*

* *

Taip ir praslinko viskas be karės,
Nors seimo laukiant ir pletkai darės;
Padėtis garavo kaip verdantis puodas,
Bet lytaus neduoda debesys juodas...

"BROLIAI RAZBAININKAI"

21 Lapkričio-November,

"MARGUČIO AUDITORIJOJ"

32 W. Randolph Str.

On The Loss of Lithuania's Independence

Weep not, Sweet Maiden,
For only such art thou;
Of twenty-one summers old,
Thou art not more, I trow.
That rowing thy little boat
On Europe's troubled waters,
Into the Pirate's claws thou fallst.
To rob, he never lafters.

Thy lot is very grievous,
As all the world doth know,
But raise thy tear-stained face.
Thy courage proudly show.

For though the Black Marauder
Thy treasures from thee wrench,
Yet deep in burning heart,
Those fires he cannot quench.

Like other maids thou shalt be free
To wend thy innocent way,
To plough thy fertile fields
And toss the ripening hay.

Long in those days of yore,
St. George, the dragon slew,
And will he not do more
For thee and sisters two?

Yea, that forbidding Pirate,
He'll have him on his knees,
And just as he the monster struck,
He'll strike that evil cease.

Once more, then, flags shall wave.
And there'll be much ado
To sing with voices sweet,
"Lietuva Tėvynė Mūsų!"

Vivian Saunders.

JUBILIEJINĖ "DIRVA"

Tik \$1 vieniems metams

Specialiai, \$2 laikraštis už \$1 me-
tams iki galo metų! Tiems kurie
Dirvos dar neprenumeruoja.

Tuoju. Dirvos skaitytojams bus
patiekta dvi svarbios apysakos —
tęsis per keletą mėnesių —

ALPIS, KĘSTUČIO IŠLAISVINTOJAS

Istorinė apysaka iš Kęstučio kovų
su kryžiuočiais.

Antra svarbi apysaka iš šių die-
nų Lietuvos gyvenimo —

KOMISARAS

Nepraleiskit Dirvoje nepaskaitę šių
apysakų!

Pasinaudokit proga, užsirašykit
Dirvą visam metui dabar tikrai už
\$1.00. Siųskit dolerį tuojau.

"DIRVA"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

REPUBLIKONŲ RADIO PROGRAMAS

Iš kairės į dešinę, sėdi: Z. S. Mickevičė ir teisėjas Edward B. Casey. Z. S. Mickevičė, kurį matot paveiksle atsakant klausimus ir kalbantis su teisėju Casey iš Chicagos Municipal teismo, dalyvavo "The Voice of the Voter" — "Balsuotojų Balsas" — progrome praeitą sekmadienio vakarą, spalio 6 d., 6:30 val. vak., stotyje W. B. B. M. Tas programos yra transliuojamas kiekvieną sekmadienio vakarą tuo pačiu laiku.

Tas pats programos yra transliuojamas kiekvieną vakarą 7 valandą iš stoties WIND. Pasiklausykite, žinosite ką įtakingi žmonės mano apie rinkimus. P-as Mickevičė yra narys Republikonų Cook Apskričio Komisijos Lietuvių Skyriaus; teisėjas Casey yra kandidatas į "Associate Judges of the Municipal Court" urėdo Republikonų partijos tikieto. (Gars.)

ATSINAUJINKIT PRENUMERATĄ

MARGUTIS kainuoja metams \$2.00
Į Lietuvą \$3.00

MARGUTIS,

Naujas adresas

6755 So. Western Ave.,

Chicago, Ill.

Nauja Moderniška Koplyčia Marquette Parke

Laidotuvių Direktorius ANTANAS PETKUS įrengė naują,
modernišką koplyčią Chicagoje, Marquette park kolonijoje, prie
68-tos ir So. Western Avenue.

Antanas B. Petkus

6812 So. Western Avenue

Telef. GROvehill 0142

Antra laidojimo įstaiga, dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 So. 49 Court

Telef. CICero 2109

Kokį tai skirtumą

ŠIS NAUJAS

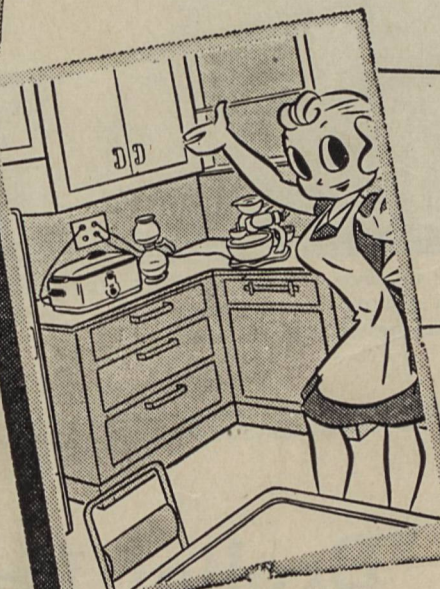
"Special appliance circuit"

PADARYS JŪSŲ VIRTUVĖJE!

PIRMIAU

Iškabinėti dratai susipainioja. Perdaug prijungimų iš vieno šaltinio atkvoja elektros jėgą ir trukdo darbą.

DABAR

Jūsų virtuvėje visiška tvarka ir švarumas — prietaisai dirba greičiau ir ekonomiškiau.

PAIMKITE patarimą nuo šios smarkios šeimininkės ir įrengkite šį patogų Special Appliance Circuit. Šis įrengimas sumodernins jūsų virtuvę, pašalins tą kasdieninį sumišimą, ir parūpins pakankamai elektros jėgos sykiu vartoti visus moderninius virtuvės prietaisus.

Dėl pilnesnių informacijų, pašaukite RANDolph 1200.

Special
Appliance Circuit
Su Vienu
Dvigubu Prijungtiniu

\$10²⁵

(Įrengimas ant 1-mo aukšto)

Kiti aukštai truputį aukščiau.
Vienas ekstra dvigubas prijungtinis
— tikrai \$1.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Michigan River Followed By Explorers

Early explorers followed the old St. Joe River on the journey which resulted in the discovery of Lake Michigan and the northern route to the Mississippi River. This view of the river was taken from the Tabor Farm resort at Sodus, Mich.

"Broliai Razbaininkai"

KOMEDIJOS, MUZIKA, DAINOS

"THANKSGIVING DAY"

"Margutis Auditorioj"

21 Lapkričio-November, 1940 m.

32 West Randolph Str.

CHICAGO, ILL.

Elizabeth J.
166 Park Place
ELIZABETH N J